No. 1394 — 1851.

DE TIJD.

NOORD-HOLLANDSCHE COURANT.

Dieu et mon droit.

Deze COURANT verschijnt te AMSTERDAM, Dagelijks, behalve des Zondags. Het abonnement voor 3 maanden is ƒ 5,00; voor de buitensteden ƒ 6,00; franco door het geheele Rijk.
Brieven, Gelden, enz. FRANCO te adresseren aan het Bureau dezer COURANT.

DONDERDAG, 20 NOVEMBER.

AMSTERDAM, 19 November.

De openbare beraadslaging over de begrooting van 1852, in de zitting der Tweede Kamer van eergisteren, heeft niet veel belangrijks opgeleverd. De eerste spreker, de heer de Moraaz, heeft slechts tegen enkele hoofdstukken bezwaar, dat van justitie vooral, omdat door dit departement geen blijken van schrandere werkzaamheid zijn gegeven. De begrooting wordt overigens door den spreker in bescherming genomen, die het hooge cijfer daarvan aan de regering van Koning Willem I toeschrijft, en de gemaakte bezuinigingen aan de laatste ministerien. Groote bezuinigingen zijn volgens hem nu niet meer mogelijk. Dit wordt hem betwist door den heeren van Wylick, uit Limburg, en den heer Blaupot ten Cate, uit Groningen, die beiden aandringen op bezuinigingen, die zij nog mogelijk achten en op een gewijzigd stelsel van belastingen, om de accijnsen op de levensbehoeften af te schaffen. De eerste beveelt daarvoor aan eene belasting op de coupons; terwijl de tweede zich bepaalt met het tegenwoordig stelsel van belastingen voor onredelijk en onzedelijk te houden. Hij geeft daarentegen de hoofdstukken aan, die zijns inziens voor bezuiniging vatbaar zijn; daaronder komen bij hem vooral in aanmerking: buitenlandsche zaken, oorlog, marine, justitie en binnenlandsche zaken. In buitenlandsche zaken zoude men zich kunnen bevredigen met zaakgelastigden en konsuls; oorlog en marine zouden merkelijk kunnen worden ingekrompen; binnenlandsche zaken zou provincien en universiteiten kunnen vereenigen; en justitie behoort eenige prov. hoven af te schaffen. Dat is ten naastenbij het [illegible] Blaupot, dat door de heeren van der Veen en Reinders schijnt te worden ondersteund. Dat programma is niet van groote overdrijving vrij te pleiten. Het is waar, op buitenlandsche zaken en justitie zou strikt genomen de bezuiniging mogelijk zijn; maar als zij nu op buitenlandsche zaken werd toegepast, zou men zekerlijk onze geheele diplomatie desorganiseeren. Is dat wenschelijk? Het zij verre. Wat oorlog en marine betreft, naar onze meening, zou bezuiniging door inkrimping daaromtrent op dit oogenblik eene laakbare dwaasheid zijn. En om de voornaamste bezuiniging op binnenlandsche zaken te verkrijgen, zou eene kleine revolutie noodig zijn, waarvan men zich, hopen wij, wijsselijk zal onthouden. Diezelfde sprekers pleitteden allen min of meer tegen de begrooting der middelen, zonder genoegzaam bepaaldelijk aan te duiden, wat zij daarvoor wenschten te zien in de plaats gesteld. De heer van der Veen evenwel meent dat eene belasting op het inkomen tot grondslag van ons stelsel moest liggen.

De heer van Goltstein blijft naar gewoonte in de lucht hangen; hij is geen ministerieëel, hij is geen opposant; hij heeft te prijzen, hij heeft te laken en zal zich zijne stem voorbehouden; dat is: zal waarschijnlijk de begrooting aannemen, als een inval van het oogenblik hem niet doet tegenstemmen.

De heer Bachiene heeft zich ridderlijk als kampvechter voor het ministerie opgedaan; prijst de werkzaamheid van het gouvernement, en doorloopt al hetgeen reeds is tot wet gemaakt, of op dit oogenblik bij de Kamer in bewerking is gebragt. Hij vindt dat overal loffelijke werkzaamheid heerscht, om te bezuinigen, om te organiseren, te verbeteren, enz. De bekwame spreker vindt zelfs een woord van lof voor het ministerie van justitie, dat eigenlijk nog niets tot stand heeft gebragt. Op het optimismus van den heer Bachiene zou hier en daar zijn af te dingen. Maar wij zijn het met den spreker eens, dat de begrooting behoort te worden aangenomen.

De heer Hoffman, die slechts spreekt, niet omdat hij iets bijzonders te zeggen heeft, maar omdat hij zich „aan de heerschende gewoonte niet wil onttrekken”, doet daarmee eene naïve bekentenis, die wij waardeeren, omdat vele leden der Kamer, die dikwerf in de gelegenheid zijn om dezelfde openhartige belijdenis af te leggen, in plaats daarvan hunne praatzucht zorgvuldig onder allerlei voorwendselen verheelen.

De heer Groen van Prinsterer heeft de rij der sprekers in de eerste zitting gesloten en schijnt te antwoorden op de lofrede van den heer Bachiene. Hij onderzoekt de vraag, wat de ervaring heeft geleerd omtrent het vermogen van dit ministerie, om te voldoen aan den eisch der Grondwet en het regtmatig verlangen van het Nederlandsch volk. Het spreekt van zelf dat de begaafde redenaar bij het ministerie volstrekt onvermogen aantreft om te voldoen aan de eischen der Grondwet en het verlangen der natie. Hij wijst daartoe op het 5e additionneel artikel. Maar wij vragen den heer Groen, of hij, in de plaats gesteld van den heer Thorbecke, zich in staat zou hebben geacht, om binnen den tijd aan dien minister voor het 5e der additionneele artikelen gegund, al de wetsontwerpen tot stand te brengen, die daar worden opgenoemd: dat zou niemand hebben kunnen doen. Zijne kritiek daaromtrent valt meer op het artikel der grondwet dan op den minister. Wat evenwel door den heer Groen van Prinsterer gezegd wordt over het staats-alvermogen, en het alvermogen der wet, dat heeft geheel onze sympathie. Te regt zegt de vertegenwoordiger uit Zwolle, dat dit staatsalvermogen niet de eisch is van de grondwet, maar de eisch van het systeem, dat men in de grondwet brengen wil. Hij meent evenwel, dat dit systeem van wetsoverheersching in strijd is met het verlangen der natie, en vertrouwt dat het zelfs geen ingang zal vinden bij de meerderheid der Kamer. Hij zal waarschijnlijk voor alle hoofdstukken der begrooting stemmen.

Men schrijft ons uit Schalkwijk:

„Den 15 November des morgens ten 8 ure bereikte de lijkwagen, die het stoffelijk overschot van wijlen [illegible] heid, die hem in leven toebehoorde. Aldaar werd het opgewacht door de geestelijken der gemeente, door den burgemeester met het bestuur, door de kerkmeesters en de notabelen der gemeente, om het doorl. lijk in optogt naar de kerk te volgen. Aan de kerk gekomen, werd door den Eerw. heer pastoor Bergers het lijk ontvangen, dat, terwijl de slippen van het baarkleed, de mijter, staf, en wat tot de bisschoppelijke kleeding behoort, door priesters werd gedragen, onder treurzangen de kerk werd ingevoerd en op de katafalk geplaatst. De kerk was met zwarte draperien behangen, het altaar geheel in het zwart gekleed, en midden in de kerk eene met smaak versierde baar opgerigt, waarop de kist werd neergezet, die onmiddellijk daarop werd geopend. Met aandoenlijke belangstelling onder vele tranen werden de beminnelijke wezenstrekken van den betreurden Prelaat door de talrijke menigte en priesters en vrienden beschouwd. Ten 9 ure begon de plegtige uitvaart door den Hoog Eerw. heer J. Hartman, aartspriester van Utrecht, geassisteerd door de Eerw. heeren Bergers pastoor der gemeente als index. van Bijleveld, pastoor te Maarssen, Robert, pastoor te Houten en vele andere pastoren en priesters van heinde en verre te Schalkwijk zamengekomen. Nadat de heilige dienst geheel was geëindigd, is de kist onder de treffendste blijken van droefheid gesloten geworden, en in zeer droeven optogt om de begraafplaats naar den grafkelder gedragen. Daar gekomen heeft de Hoog Eerw. Aartspriester door eene korte, maar roerende schets van de deugden des overledenen, de aanwezigen bemoedigd en gesticht. Velen herinnerden zich nog de woorden van Mgr. van Curium ter gelegenheid van de kerkwijding te Schalkwijk ten jare 1838 gesproken, toen de waardige Bisschop aan den ingang der kerk geplaatst, een blik werpende op den nabij zijnde familiegrafkelder, zeide: „daar rust het stoffelijk overschot van mijne Dierbare Moeder, ... ook daar heb ik verkozen dat mijn stoffelijk overschot tot den jongsten dag zal rusten.”

„Nu wij in het bovenstaande schrijven de moeder van Mgr. Curium vermeld vinden, kunnen wij de gelegenheid niet laten voorbij gaan, zonder een trek uit haar leven mede te deelen, die, door eene vriendenhand, die wij daarvoor danken, ons bezorgd, doet zien hoe levendig haar geloof, en hoe vurig hare godsvrucht was, en welke schoone zaden die geliefde moeder in het hart van den jeugdigen baron heeft moeten storten.

„Toen Mevrouw de baronesse van Wijckerslooth van Weerdenstein, geboren baronesse Ram van Schalkwijk na de geboorte van haren zoon Cornelius Ludovicus, haren kerkgang deed, had zij dezen, haren zoon, naar de kerk medegenomen. En de godvruchtige moeder knielde voor het altaar neder en offerde dit haar geliefd pand aan den voet van het altaar aan God op, in de hoop dat hij zijn leven aan de dienst van God mogt wijden.” Wat een levendig geloof! En hoe gezegend is God dat offer en die bede geweest! En hoe heeft Mgr. van Curium zich beijverd, om die bede en dat offer zijner moeder te vervullen! Voorwaar een schoon voorbeeld in moeder en zoon van dat eenvoudig maar onwrikbaar geloof, de eerste eeuwen der Kerk waardig.”

Donderdag ll. heeft de Associatie tot verdediging van het Katholicisme, te Dublin, eene algemeene bijeenkomst gehouden, onder het voorzitterschap van Mgr. Cullen, Lord-Primaat van Ierland. De vijf overige prelaten bij die Vergadering tegenwoordig, waren de Bisschoppen van Meath, Killaloe, Elphin en Tuam, benevens de Aartsbisschop van Cashel.

De Vergadering beraadslaagde geruimen tijd, en nam daarna een voorstel aan, door de heeren Roston en Cantwell ter tafel gebragt en strekkende om eene kommissie te benoemen ten einde de beste en doeltreffendste middelen te beramen tot bescherming van het geloof des Ierschen volks tegen de vervolgingen, en om het stelsel van proselytismus te bestrijden dat tegenwoordig in het land op eene vrij uitgebreide schaal gedreven wordt.

[illegible] de noodige autorisatien verleend, dat deze kommissie haren toevlugt zou mogen nemen tot het komité voor het geldelijk beheer der Associatie voor de sommen die zij mogt behoeven. De Vergadering heeft vervolgens haren dank betuigd aan de katholijke pers, die hare plannen begunstigd heeft, en verklaarde te gelijkertijd dat er in het land geen enkel blad bestaat, dat als het officieel orgaan der Associatie kan beschouwd worden.

De Vergadering besloot nog dat zij den 17 December zal overgaan tot de benoeming van een sekretaris met een appointement van 300 £.

Ten slotte is de Vergadering overgegaan tot de benoeming der leden van bovengemelde kommissie, welke thans is zamengesteld als volgt: De Lords-Bisschoppen van Ierland, Lord Gormanstown, James Magher, Ch. Cavanagh, Myles O'Reilly, Knock, de rev. Marshall, John Reynolds, Dr. Yore, Burke, Westport, de rev. Dr. Cooper, Edward Preston, Flanelly en Ballinakill. De kommissie is ten slotte gemagtigd om zich, zoo zij het noodig acht, nog eenige andere leden toe te voegen.

Volgens een Londensch berigt, gedagteekend van den 17 zou de Koning van Hanover overleden zijn.

Op last des Konings maakt de kamerheer-ceremoniemeester bekend, dat het Hof heden den rouw gedurende drie weken zal aannemen over Z. K. H. prins Willem van Pruissen.

De *Staats-Courant* van heden behelst het koninklijk besluit van den 9 November 1851, houdende vaststelling van een reglement, bevattende algemeene bepalingen betreffende de Kamers van koophandel en fabrieken.

Uit hoofde van onze weinige beschikbare plaatsruimte voor heden, deelen wij den inhoud van dit belangrijk stuk morgen mede.

De minister van Binnenlandsche zaken heeft ter kennis van het publiek gebragt, dat bij den boekhouder en kassier van de Nederlandsche *Staats-Courant*, tegen den vasten prijs van twee cents per vel, verkrijgbaar zijn gesteld exemplaren dier officieele stukken welke als bijlagen der handelingen van de beide Kamers der Staten-Generaal worden gedrukt.

De minister van Justitie heeft ter kennis van het publiek gebragt, dat bij de boekverkoopers van Weelden en Mingelen te 's Gravenhage, tegen den prijs van ƒ 1,20

is verkrijgbaar gesteld de ter landsdrukkerij gedrukte geregtelijke Statistiek van het koningrijk der Nederlanden van den jare 1850.

Wij ontleenen aan de ons heden per Overland-Mail gewordene berigten uit Batavia tot 27 September, het volgende:

In den morgen van den 2 September, is Zr. Ms. stoomschip *Borneo*, onder bevel van den luitenant-ter-zee der 1ste klasse van Gorkum, in goeden staat, ter reede van Batavia teruggekomen van deszelfs reis naar de westkust van Borneo.

De *Borneo* heeft den 2 Augustus jl. de Sambas-rivier verlaten, en is, na Pontianak te hebben aangedaan, naar Batavia teruggekeerd.

De uitreis van de *Borneo* naar Sambas is benuttigd tot het doen onderzoeken van het eilandje Gelam, gelegen bij Borneo's Z. W. hoek, en hetwelk vermeld wordt somwijlen tot schuilplaats van zeeroovers te strekken. Het stoomschip heeft aldaar 2 dagen doorgebragt, en in dien tijd is eene opname van verschillende klippen en eilanden, gelegen ten zuiden van het Rendez vous-eiland (Poeloe Bauwal) bewerkstelligd.

Men heeft bevonden dat die eilanden geheel anders zijn als dezelve op de Engelsche kaart van Horsburgh worden voorgesteld, en dat zij niet dan met de meeste behoedzaamheid genaderd kunnen worden, en dan alleen nog maar door weinig diepgaande stoomschepen, zoo als de *Borneo* of *Onrust*, kleine schoeners en kruisbooten.

Intusschen heeft men tusschen de reven eenen doortogt gevonden, waar langs Gelam, tot zeer nabij de landingsplaats genaderd kan worden; de schepen liggen aldaar voor hooge zeeën beveiligd, zoowel in de west- als in de oostmoesson.

Op het eiland zijn sporen gevonden, dat hetzelve, eenigen tijd geleden, bezocht was, doch thans is het geheel verlaten.

— Ten gevolge van den hoogen waterstand, is te Batavia, in den morgen van den 28 Augustus jl. de dijk bij Pinto-Bessie, op Goenoeng-Saharie, ter lengte van bijna anderhalven vadem, doorgebroken, waardoor de groote weg op dat gedeelte der hoofdplaats geheel overstroomd, en de gemeenschap met rijtuigen belemmerd werd.

Voor zoo veel bekend, is door deze dijkbreuk geene schade van eenig belang aangerigt.

— Uit de, bij het gouvernement ontvangene aanwijzing van de uitkomsten der rijstkultuur bij het etablissement van landbouw in de afdeeling Krawang, over 1851 blijkt: dat in het geheel zijn geoogst 295,850 Amst. pd. padie, waarvan aan landrente zijn ontvangen 59,170 Amst. pd., blijft 236, 680 Amst. pd.; dat door 17 verwezenen, te min is geoogst, om gedurende 12 maanden in hun onderhoud te voorzien. 25,020 Amst. pd. terwijl door sommigen meer is verkregen 33,840 Amst. pd. padie.

In den avond van den 2 Sept. is Zr Ms. stoomschip *Suriname*, onder bevel van den luitenant ter-zee der 1 klasse H. P. Arkenbout Schokker, ter reede van Batavia teruggekomen van eenen togt naar de Zuid- en Oostkust van Borneo.

De *Suriname* is, tijdens deszelfs verblijf op die kust de Koestan-rivier opgestoomd tot voor de kampong Pagattan.

Aldaar werd een bezoek afgelegd bij den vorst, en kweet de aan boord van het stoomvaartuig zich bevindende kommissie zich van de bevelen van het gouvernement.

Gedurende het aanwezen van de *Suriname* voor de kampong Pagattan, brak aldaar de *cholera morbus* uit, en is daaraan ook overleden de, van Batavia met dit stoomschip naar Borneo overgevoerde, als teekenaar aan de kommissie toegevoegde persoon van A. Weichel.

— In de dessa Kalie Koetoe, distrikt Wonosobo, regentschap Ledok, residentie Baglen, zijn op den 20 Augustus jl., vijf landbouwers, bezig zijnde met het graven eener waterleiding op een bergachtig terrein, ter besproeijing hunner rijstvelden, door eene aardstorting om het leven gekomen, en vier anderen min of meer gewond, zonder dat echter aan hun behoud wordt gewanhoopt.

Het niet nemen der noodige voorzorgen, wordt als reden van dit onheil opgegeven

— Volgens berigten van Makassar, was Zr. Ms. stoomschip *Hekla*, onder bevel van den luitenant ter zee der 1ste klasse P. A. M. Hinlopen, op den 16den Augustus aldaar aangekomen.

De *Hekla* had den 4 Julij Soerabaija verlaten, eene kommissie bewerkstelligd naar Amboina, en van daar eenen kruistogt gedaan in de omstreken van Menado, ter opsporing van de zich bij het eiland Chiouw vertoond hebbende Magindanosche zeeroovers.

Te Kema vernam men dat de zeeroovers, na geruimen tijd de verschillende kusten van Menado verontrust te hebben, thans die streken hadden verlaten en naar het zuidelijk gedeelte van den archipel waren gestevend.

De luitenant-ter-zee Hinlopen besloot dus de noordkust van de residentie Menado langs te stoomen, en op korten afstand, langs de noordkust van Celebes, naar Makassar te stevenen.

Hoewel met de uiterste zorg naar rooverspraauwen is uitgezien, werden er geene ontdekt, en ook niets omtrent hun tegenwoordig aanwezen in dit gedeelte van den archipel vernomen.

De *Hekla* zou den 23 Augustus Makassar weder verlaten, doch, alvorens naar Java terug te keeren, nogmaals de kusten van Floris onderzoeken.

In de distrikten Seragie, Simbang, Soeba, Kalisalak en Keboemen, van de residentie Pekalongan, hebben zich in den laatsten tijd vele koortslijders vertoond.

Volgens rapport van den civilen geneesheer aldaar, zijn van 27 Julij tot 1851, door de koorts aangetast 2236 individuen, van welke, tot dien dag, 39 waren overleden, 2171 hersteld en 26 onder behandeling gebleven.

De bevolking had geen gebrek aan voedsel: de oorzaak der ziekte werd door den geneesheer gezocht in de lage moerassige ligging der plaatsen; de ongewone afwisselende weêrgesteldheid, en in het onmatig gebruik van pas geoogste rijst.

Omtrent de cholera morbus wordt van Soerabaija berigt: dat in de afdeeling Grisee, van 27 tot 29 Aug. 1851, 1 lijder is voorgekomen, die den dood vond, terwijl een nog onder behandeling bleef; tot 2 September hebben zich daar geene nieuwe gevallen voorgedaan.

Te Sumanap waren van 17 tot 23 Augustus jl. van 5 lijders 2 hersteld en 3 overleden, en te Pamakassan, in hetzelfde tijdvak, van 14 lijders 11 hersteld en overleden.

Te Samarang is de cholera andermaal uitgebroken, doch voor alsnog in geen hevigen graad.

— De minister van staat, oud gouverneur-generaal van Nederlandsch Indie, de heer J. J. Rochussen, heeft den 27 September de reis naar Nederland aanvaard, over Calcutta en verder langs den zoogenaamden overlandweg.

Tot het overbrengen van Z. Exc. en gevolg naar Calcutta, is gebezigd Zr. Ms. stoomschip *Ardjoeno*.

Voor zijn vertrek werd door den tegenwoordigen gouverneur-generaal een afscheids-diner gegeven aan den afgetreden landvoogd, bij hetwelk de hoogere autoriteiten, ambtenaren en officieren, alsmede eenige leden van den handelstand tegenwoordig waren.

De toasten, die H. Exc. elkander toebragten, werden met belangstelling aangehoord en met hartelijkheid gedronken. Het waren woorden van afscheid en heilwenschen voor de toekomst, met ernst en welmeenendheid uitgesproken.

Z. Exc. de minister van staat, oud gouverneur-generaal, heeft nog eene receptie gegeven voor heeren, welke zeer druk werd bezocht.

De *Singapore Free Press* bevat zeer ongunstige berigten betreffende de expeditie, welke van Batavia naar Palembang was gezonden, om eenige aldaar ontstane onlusten te dempen. Daar intusschen noch de *Javasche Courant*, noch onze bijzondere berigten daaromtrent iets melden, meenen wij er te moeten bijvoegen, dat de bedoelde tijdingen met behoedzaamheid moeten worden ontvangen.

Volgens het genoemde blad zou de Nederlandsch-Indische expeditie verslagen en geheel afgesneden zijn geworden. Zekere pangeran Danamantri, door wiens invloed vroeger dikwijls de inboorlingen tot onderwerping waren gekomen, had ditmaal, uithoofde van eenig verschil met den resident, geweigerd de expeditie te vergezellen, en was deswege, met zijnen zoon gevankelijk naar Batavia opgezonden, om zich te verantwoorden.

Hetzelfde blad wil nog van eene tweede zeer noodlottige nederlaag weten, welke de Hollanders in de binnenlanden zouden hebben geleden. Naar het schijnt zou de resident met vijf honderd man naar het tooneel des opstands zijn getrokken, maar van deze zouden slechts twee honderd hunnen weg naar Palembang hebben teruggevonden. Volgens de laatste berigten zou ook de resident niet terug gezien zijn. (*H.*)

Wij vernemen, dat de Nederl. Handel-Maatschappij besloten heeft om van alle naamlooze en kommanditaire Verzekering-Maatschappijen, die op hare polissen teekenen, de overlegging harer laatste jaarlijksche balansen te vorderen. (*H.*)

Voor Zandvoort is ll. Maandag de brik *Beaver*, kapt. Farrow, van Sunderland, gestrand en stuk geslagen. De geheele bemanning, die zich met de sloep poogde te redden, is door het omslaan derzelve in de golven omgekomen.

Op de groote najaars paardenmarkt te Gorinchem waren den 17 dezer aan de lijn 1700 à 1800 paarden. Er was veel handel vooral met de Fransche, Deensche en Belgische kooplieden; maar alles werd tot zeer lage prijzen afgezet.

Te Arnhem waren Maandag 650 stuks vee aan de markt.

STATEN-GENERAAL.

TWEEDE KAMER.

Zitting van Dingsdag, 18 November.

In de zitting van de Tweede Kamer van gisteren zijn d algemeene beraadslagingen over de begrootingswetten voortg zet. Bij het afzenden van het berigt, hadden de heeren va Dam van Isselt, van Hall, van Hoëvell en Jongstra daarove het woord gevoerd. De twee eersten zouden de begrootin over het algemeen goedkeuren, ook ter bevordering van een gezindheid De heer van Hoëvell heeft den heer Groen bean woord. De heer Jongstra zal elk hoofdstuk afzonderlijk b schouwen en zijne goedkeuring van de overwegingen daarov doen afhangen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN

FRANKRIJK.

PARIJS, 17 November. De zitting der Wetgevend Vergadering was heden weder vrij onstuimig. De he Dupin kondigde aan dat hij een rapport van den Staats raad had ontvangen, betreffende de verantwoordelijkheid der leden van de uitvoerende magt.

Vervolgens opende de heer de Lasteyrie de discussi over het bekende voorstel der kwestors, met het voo stellen van een gemotiveerde orde van den dag, waarbi de Vergadering zou verklaren dat het dekreet van 1 Mei 1848 nog van kracht was, en derhalve in de b zernen moet worden aangeplakt.

De minister van oorlog, generaal de St. Arnaud heeft dien spreker beantwoord en beweerd dat gemeld dekreet door de Konstitueerende Vergadering uitgevaar digd, na twee jaren zwijgens niet door de Wetgevend Vergadering behoefde erkend te worden.

»De Konstitutie, zeide de minister, heeft de grens lijn aangegeven tusschen de wetgevende en de uitvoe rende magt, en beider taak afgebakend, en van dat oogen blik af was het dekreet van 11 Mei afgeschaft."

De minister betoogde voorts dat het regt om een aan voerder der troepen ter verdediging der Wetgevend Vergadering te rekwireren, niet aan den voorzitter de Kamer kon toekomen, en dat, zoo men hem die be voegdheid verleende, hierdoor eene wijde deur zou wor den opengezet voor de gevaarlijkste konflikten; terwi de tucht des legers te loor zou gaan, welke de stevig ste steun is die, te midden der burgertwisten, aan d maatschappij overblijft. De minister konkludeerde t de verwerping van het voorstel der kwestors, hetwelk zoo als hij zeide, angst in het land en verbazing b het leger had verwekt. De diskussien zullen morge worden voortgezet.

(*Per telegraaf.* PARIJS, 18 Nov. Heden heeft d Wetgevende Vergadering na eene langdurige en o stuimige diskussie het voorstel der kwestors met 40 tegen 300 stemmen *verworpen.*)

— Men verzekert, dat de President der Republie den heer F. Barrot tot minister van binnenl. zaken den heer Fould tot minister van financien en den he Baroche tot minister van buitenl. zaken wil benoemen

— Men verzekert, dat met Nederland onderhande lingen zijn aangeknoopt, om de partikuliere goederen van den voormaligen Koning van Holland, vader va den President der Republiek, terug te vragen.

MADRID 12 Nov. De zittingen der Kamer van Afg vaardigden en van den Senaat zijn heden zeer onbedu dend geweest.

— Bij de Kamer van Afgevaardigden is door de R gering een wetsontwerp tot wijziging van een tarief v in- en uitvoerregten ingediend; vooral op de wollen katoenen stoffen, waarop de invoerregten aanmerkel verlaagd worden. De fabrikanten in Catalonie he ben zich steeds tegen zoodanige verlaging verzet, ma van de zijde der Regering meent men, dat daardo de invoer van Engelsche manufacturen niet vermeerder maar alleen aan de schatkist de ontvangsten der tha ontdoken wordende tolregten verzekerd zullen worden

ENGELAND.

LONDEN, 17 Nov. De hertogin van Orleans he Zaturdag een bezoek bij H. M. op Windsor Castle gelegd.

— Het Britsche leger telt tegenwoordig in akti dienst 5 veldmaarschalken, 58 generaals, 130 lu generaals, 454 gen.-majoors en 276 kolonels.

— Het blijkt thans, dat de 74jarige Lord de B quière, wiens dood dezer dagen is gemeld, zich d middel van een pistoolschot van het leven heeft roofd. Hij leed aan het graveel- en onlangs had hij de pokken bij gekregen.

DUITSCHLAND.

KEULEN, 18 November. In Saxen heeft even in Hanover de ridderschap geprotesteerd bij den B tegen de besluiten der regering.

— De toestand des konings van Hanover blijft hopeloos.

— Een nieuwe ministerieele krisis te Kopenhagen

ler dreigend. Men verwacht dat het programma der staande nieuwe ministers met het geuite verlangen groote mogendheden zal overeenstemmen.

BERLIJN 17 Nov. De *Voss. Ztg.* zegt van goederhand te weten dat de regering voornemens is vóór het einde van het jaar eene leening aan te gaan van 21 millioen thalers. Zij is daartoe reeds door de Kamers gemagtigd. Er zijn daaromtrent onderhandelingen met Rothschild geopend.

WEENEN, 15 Nov. De tienjarige zoon van den Sultan Abdul-Hamed-Effendi, wordt alhier verwacht. De knaap zal eene reis door Europa doen, om met het militair-wezen bekend te worden.

— Te Linz is een persoon wegens laster veroordeeld tot 5jarige strenge kerkerstraf.

ITALIE.

De pro-minister van finantien heeft bekend gemaakt, dat op nieuw voor 3990 scudi aan papieren munt ingetrokken en vernietigd is.

BELGIE.

BRUSSEL, 18 Nov. De Kamer van Vertegenwoordigers heeft gisteren de beraadslaging voortgezet over het ontwerp strafwetboek. De artt. 7—31 zijn aangenomen. Het amendement van den heer de Perceval tot afschaffing der doodstraf, is met 48 tegen 9 stemmen verworpen, zoodat de doodstraf in de Belgische wetgeving is behouden.

— Het wets-ontwerp tot goedkeuring van het verdrag van handel en scheepvaart, tusschen Nederland en Belgie den 20sten September jl. geteekend, is bij onze Kamer van Vertegenwoordigers ingekomen. De daarbij gevoegde toelichtende memorie behelst de volgende algemeene beschouwingen:

»Naar het oordeel van het kabinet van 's Gravenhage, waren de grondslagen van het traktaat van 1846 niet meer voor beide landen even voordeelig. Zelfs in de onderstelling dat in 1846 het evenwigt juist getroffen was, zag de Nederlandsche regering in de Nederlandsche scheepvaart-wetgeving van 8 Augustus 1850 een nieuw feit, hetwelk mede in rekening behoorde te komen. Zij meende derhalve van haar regt om het verdrag op te zeggen, gebruik te moeten maken, onder betuiging van haren opregten wensch om in de goede betrekking tusschen de beide landen geene stoornis te brengen.

»De Kamer vestige eerst hare aandacht op eenige feiten die onze volkshuishoudelijke gesteldheid schijnen te beheerschen, en die bijzonderen invloed op de onderhandeling moesten hebben.

»Eene groote gebeurtenis in de handelswereld was de hervorming der Britsche tarief- en scheepvaartwetgeving. Men kan over hare ware oorzaken verschillend denken; maar nu Engeland daartoe overging, werd gewis stilstand voor ons gevaarlijk.

»Het gewigt dier gebeurtenis werd meer in het oog loopend, toen Nederland denzelfden weg insloeg. Ook de Nederlandsche wetten van 8 Augustus 1850 zijn verschillend beoordeeld; doch zeker is het dat wij, aan Nederland belendend, evenzeer als dat land de ontwikkeling van onzen zeehandel wenschende en insgelijks eene groote markt achter ons hebbende, de verandering der Nederlandsche handelswetgeving niet onverschillig konden aanzien.

»Duitschland, eindelijk, overweegt sedert jaren de regeling zijner handelsaangelegenheden, en er is dezer dagen tusschen de beide Duitsche tolvereenigingen eene aansluiting tot stand gekomen, die welligt tot gevolgen zal leiden, welke nog meer onze aandacht verdienen.

»Men ziet dus, dat de staat van zaken sedert vijf jaren grootelijks veranderd is. Eene der talrijke gevolgtrekkingen, daaruit af te leiden, is deze: in 1846 heeft men van de innerlijke eigenaardigheden van ons handelswezen een en ander genomen, om daarmede aan de vorderingen van Nederland te voldoen. Door thans, en ruimer, uit diezelfde bron te putten, konden wij aan Nederland bewilligingen doen van wezenlijke waarde voor dat land, zonder zelve verder te gaan dan eene juiste beoordeeling der omstandigheden voor ons raadzaam maakte.

»Met dat al kon dit beginsel niet onbeperkt gelden. Een land mag, in handelszaken zoowel als in alle andere aangelegenheden, zijne toekomstige besluiten alleen in zekere mate aan banden leggen.

»Deze beide gezigtspunten zijn het waarop de Belgische regering zich bij de onderhandeling met Nederland geplaatst heeft.

»Bij de behandeling der betrekkingen tusschen Nederland en Belgie, zijn er zekere denkbeelden, waarop als bij voorkeur de aandacht valt. Wij hebben dienstig geacht, geen derzelve bij de in 's Hage te openen onderhandelingen onaangeroerd te laten; eene wederzijdsche en vrijmoedige toetsing zou, meenden wij, althans doen uitkomen, wat er in elk dier denkbeelden uitvoerlijks, voorbaarlijks of onmogelijks was.

»Eerst deed zich het denkbeeld voor: zou men niet eene *tolvereeniging* tusschen Nederland en Belgie kunnen vormen? De vraag is geopperd, en wij zijn tot de overtuiging gekomen, dat de verwezenlijking van dit plan niet het werk van dezen tijd zou kunnen zijn.

»Een minder omvattend maar uit zijnen aard meer praktisch plan deed zich vervolgens voor: de openstelling der Nederlandsche kolonien voor de produkten onzer nijverheid. Reeds in 1846 had de Belgische regering daarop het oog gevestigd. Later, in 1848, werden daartoe twee pogingen gedaan zonder beter gevolg. Nogmaals hebben wij de zaak opgevat; en het is billijk te erkennen, dat het Haagsche kabinet met ons naar middelen gezocht heeft om tot eene schikking te komen; doch, hoe welgezind ook, het stuitte op moeijelijkheden die het bezwaarlijk of onmogelijk kon te boven komen. Slechts twee daarvan worden hier vermeld.

»Men kent het koloniale stelsel van Nederland. Het woadt, te regt of niet, bij onze naburen als eene voorwaarde der algemeene welvaart beschouwd. De wetten van 1850 hebben daaain slechts schijnbare veranderingen gebragt, en men waakt zoo zorgvuldig voor dat stelsel, dat de wetgevende magt elke daarin later te brengen verandering van hare toestemming afhankelijk gesteld heeft.

»Nog eene andere bedenkelijkheid bestond er voor het Haagsche kabinet: het staat niet aan ons te beoordeelen, in welke stelling de Nederlandsche regering jegens de vreemde Staten zich bevindt; doch zeker is het, dat zij over art. 15 van het nu opgezegde handelstraktaat dringende vertoogen van buiten 's lands heeft ontvangen.

»In de omstandigheden, waarin het zich bevond, meende het Haagsche kabinet het koloniale stelsel alleen onder drie voorwaarden ten onzen voordeele te kunnen wijzigen: 1o. dat de begunstiging alleen bepaalde produkten zou betreffen, waaronder noch katoenen lijnwaden, noch linnen, noch geweven wollen stoffen, noch zelfs gemengde geweven stoffen zouden behooren; 2o. dat voor de begunstigde goederen niet de gelijkstelling met de nationale zoude verleend worden, maar alleen eene vermindering van 25 percent op de regten, waarmede zij thans door het koloniaal tarief bezwaard zijn, en welke over het geheel 50 ten honderd hooger zijn dan die op goederen van Nederlandschen oorsprong; 3o. dat deze bewilliging niet den aard eener uitsluitende begunstiging van Belgie zoude hebben.

»Bovendien meenden de Nederlandsche gevolmagtigden dat hunne regering zelfs tot eene schikking op dien beperkten voet niet zou kunnen toetreden, ten ware zij van ons eenige in het oog loopende vergoeding verkreeg, zoo als bij voorbeeld eene verandering van de grondslagen zelve onzer handelswetgeving.

»De gezamenlijke invoer nu van Europesche en Amerikaansche goederen in de Nederlandsche kolonien: bedroeg in 1849 eene waarde van 14,902.000 gulden, waarvan f. 9,237.000 of 62 ten honderd, aan geweven stoffen van wol, katoen en vlas. Uit Nederland alleen is in 1849 voor f 8,290.000 aan goederen in de Nederlandsche kolonien ingevoerd, waaronder voor f. 5,150.000 of wederom 62 per cent, aan geweven stoffen.

»Men ziet dus, dat bij eene schikking, als waarvan zoo even sprake was, de regel, te weten begunstiging der Belgische produkten, zich lang zoo ver niet zou uitgestrekt hebben als de uitzondering.

»Om op eene markt, welke sedert lang door anderen, die ruimer hulpmiddelen hebben, voorzien wordt, een eenigermate belangrijken afzet voor ons te verkrijgen, zouden wij eene begunstiging, waarvan alle anderen uitgesloten waren, moeten genieten.

»En eindelijk, zoo een land, zelfs met het vooruitzigt van iets groots te zullen winnen, niet ligtelijk de vrije beschikking ten opzigte der grondslagen zijner wetgeving door een verdrag met een anderen Staat moet opgeven, het mag daaraan niet denken, wanneer zulks alleen tot een binnen de aangewezen perken begrensd voordeel zou leiden.

»Daar de Nederlandsche gevolmagtigden stellig verklaarden, geen stap verder dan die perken te kunnen gaan, hebben wij niet gemeend, den afstand, die ons van hen scheidde, te moeten overschrijden.

»Met dat al moest men, nadat gebleken was op welken voet het Haagsche kabinet aan de in de Nederlandsche kolonien ingevoerde, vreemde goederen de gelijkstelling met de nationale wilde verleenen, bedacht zijn op de mogelijkheid dat eene andere natie in eene zoodanige schikking trad als waarin wij niet wilden treden; wij moesten een waarborg hebben dat, ingeval aan een ander land voor zijne in de Nederlandsche kolonien ingevoerde goederen vermindering van invoerregten verleend werd, dit voordeel ook van zelf aan de Belgische goederen zou toekomen. Dien waarborg hebben wij verkregen.

»Op dat punt gerustgesteld, hadden wij geene andere keuze, dan het traktaat van 1846 tot grondslag der onderhandeling te nemen."

Nu volgt eene uiteenzetting en toelichting der bepalingen van het nieuwe verdrag.

De toelichtende memorie besluit met de volgende woorden:

»Het verdrag beantwoordt aan hetgeen van weêrszijden billijkerwijze kon worden gehoopt. Het gewigt van het verdrag is, buitendien, niet alleen gelegen in de belangrijke en aan weêrskanten even groote voordeelen, welke het voor den handel van Belgie en Nederland oplevert; men moet er ook — en dit zal gewis door de Kamer beaamd worden — een onderpand in zien van de goede betrekking die tusschen de beide landen bestaat, en welke het zoo wenschelijk is aan te houden en naauwer toe te halen."

STADSNIEUWS.

In de 215de Staats-Loterij, zijn in de 5e Klasse bij de 9e Trekking prijzen van *f* 1000 of daarboven te beurt gevallen aan N°. 15615 *f* 1500, N°. 8182 *f* 1000. — 11e Trekking: N°. 7788 *f* 100,000, N°. 1421 *f* 5000, N°. 8925 *f* 1000.

BURGERLIJKE STAND.

AMSTERDAM, 19 November.

ONDERTROUWD (13 Nov.): J. E. Jentink, wed. met C. C. van Voorthuyzen.

BEVALLEN (15 Nov.): A. A. Engels Bel, geb. Hubers, D. — (16 Nov.): J D. Korthals, geb. Muller, Z. - R. C. Leon, geb. Farro, Z. — (17 Nov.): R. van Praag, geb. Levie, D. - J. F. Westenberg. geb. Bertram.

OVERLEDEN (11 Nov.): E. Koopman, 69 j. - M. Ooms, geb. Nuwenberg, 36 j. — (14 Nov.): B. van der Lee, 98 j. - J. C. van Senus, 64 j. — (15 Nov.): Mr. C. Zoutmaat, geb. Farret, 44 j. — (16 Nov.): S. M. Georgy, geb. Bagge.

HANDELSBERIGTEN.

(PER OVERLANDMAIL).

Batavia, 30 September.

INVOER. — *Manufacturen.* Ofschoon, sinds het vorig berigt geen nieuwe faillissementen zijn bekend geworden, is door gebrek aan vertrouwen, de omzet uiterst beperkt, voor zooverre het verkoopen op tijd betreft, terwijl de kontante verkoopen daardoor zeer laag geschieden.

Maddapollam. De Factorij-prijzen zijn 5/4 *f* 5 75, 6/4 *f* 7,65, 7/4 *f* 9,75 en voor ongebleekte Callicot 5/4 *f* 5,75, 6/4 *f* 7,55 en 7/4 *f* 9,25. Partikuliere huizen hebben losgelaten, gebleekte 5/4 a *f* 5,20, 6/4 a *f* 7,60 en 7/4 a *f* 9,50 op tijd, terwijl 60 kisten 6/4 a *f* 7,20 kontant en 31 kisten 6/4 voor *f* 7,50 met 5 pCt. korting voor kontant zijn gedaan. Ongebleekt is in verhouding minder voorhanden dan gebleekt, en daardoor beter af te zetten.

Cambrics tot noteering gevraagd zoomede Tape Check, Muslins. Lappets met groote voorraad. Gedammasseerd Neteldoek weinig voorhanden, 6/4 zwarte Callicots met veel vraag. 6/4 blaauwe Salemporis grif van de hand a *f* 11,75 en *f* 12.

Oranje en groen geverwde Longcloth *f* 7,75, 5/4 oranje Salemporis moeilijk te plaatsen. Oranje en groen geverwde Twills te plaatsen a *f* 15. Oranje, groen en rosé figured shirting a *f* 12.

Effen Adrianopel roode Mulls gedaan a *f* 11,75. Voor 5/4 Adrianopel rood katoen *f* 13,50 en *f* 14 te bedingen. Zwitsersch fabrikaat 50 a 75 cent hooger dan Hollandsch. Chitzen in het algemeen gedrukt door de enorme voorraad.

Hoofddoeken tot fiksche prijzen gezocht, bijzonder Putjapow, Paliacatische, China Check, Manilla Check en Mattadama Kainpandjang putjapow van Hollandsch fabriekaat, te plaatsen, 1ste kwaliteit a *f* 33, 2de kwaliteit a *f* 30.50.

Tafel- en servetgoed a *f* 43 te plaatsen. Gebleekte en ongebleekte kousen en sokken met iets levendiger vraag.

Katoen en zijden Fluweel zonder omzet; Lasting begint op te ruimen, Orleans flaauw; Laken overvoerd. Voor zwart Tricot *f* 2.50 en *f* 3 te bedingen.

Metalen. Anker en *Kettingen* met groote overvloed zonder vraag. In *IJzer*, zoowel *Zweedsch* als *Engelsch*, niets omgegaan; *Staal* gevraagd voor de Oosthoek.

Provisien en *Dranken.* Het Gouvernement heeft op nieuw *Boter*, *Vleesch* en *Spek* op Vendutie verkocht; van het eerste Artikel eene hoeveelheid van 1000 ℔. Dit drukt de prijzen alleen voor puike en gezochte merken, nieuw aangevoerde *Grasboter* is volgens noteering te maken. Algemeen is niet hooger dan *f* 7.50 en *f* 8 te bedingen. Op Vendutie zijn verscheiden partijen van partikuliere aanvoer gerealiseerd voor *f* 6 en lager. Van *Kaas* is weinig aangevoerd en noteeringprijs voor puike kwaliteit grif te bedingen. *Ham.* Hiervan zijn ruim 1500 ps. gedurende deze maand aangebracht, die grootendeels op Vendutie zijn verkocht. *Gezouten vleesch* met veel voorraad, in weerwil der vraag voor Sydney. *Gezouten Spek* opgeruimd door uitvoer naar laatstgenoemde plaats. *Amerikaansch Meel.* In het begin der maand te plaatsen à *f* 24, doch later door belangrijke aanvoeren terug gegaan en moeilijk te verkoopen a *f* 20.

Genever steeds in dezelfde gedrukte stemming en met enorme voorraad. *Cognac* flaauw. *Madera* en *Teneriff Wijn* met groote voorraad en weinig vraag. *Rijn* en *Muscaat Wijn* zonder omzet. *Champagne* sterk overvoerd. *Fransche Roode Wijn* zoowel op fust als afgetapt met geringe voorraad en sterke vraag, *f* 80 en *f* 90 per oxhoofd valt grif te bedingen, en voor gezochte merken wordt *f* 110 en *f* 120 betaald.

Hollandsch Bier op fust met weinig vraag en niet hooger dan *f* 48 a 50 te bedingen. Afgetapt *Hollandsch Bier* steeds grif volgens noteering te plaatsen. *Seltserwater* met verminderd debiet.

Diversen Aardewerk en *Glaswerk* met belangrijke aanvoeren, steeds grif van de hand, bijzonder *Borden met blaauwe randen*, *Koppen* en *Schotels*, echter overvoerd, *Goeniezakken* gezocht. *Kaarsen* sterk overvoerd. *Boslemmer Messen* zonder vraag. *Lijn-Olie* in kelders kleine fleschen a *f* 13 en groote fleschen a *f* 15 afgedaan. *Touwwerk* en *Zeildoek* volstrekt onverkoopbaar, *Verfwaren* sterk overvoerd. *Loodwit* grif te plaatsen.

Uitvoer. — *Arak.* Hiervan liggen 300 a 400 Leggers ter afscheeping gereed, grootendeels voor Rotterdam en Hamburg, voor het meerendeel vroeger reeds op kontrakt verkocht tot *f* 50 en 54. *Bindrotting.* 900 pik. zijn *f* 6,75 per pik. verkocht.

Cassia Lignea niet aan de markt.

Cassia Vera. Weinig aan de markt en op *f* 18 gehouden.

Cubeben *f* 38 en 41. *Foelie* de pik. a *f* 175.

Gom Dammer witte *f* 16,50 voor gezuiverde, en *f* 12 voor ongezuiverde. *Indigo.* 166 kisten werden gretig a *f* 3,70 gekocht.

Java Koffij. Ordinaire gold te Soerabaya en te Samarang gretig *f* 25. *Padang Koffij*, weinig ter markt, gold *f* 25,50 a *f* 26. Van *Java Koffij* bedraagt de geheele Gouvernements produktie dit jaar 880000 pik, waarvan de Preanger Regentschappen alleen 132500 pik. opleveren.

De op 5 dezer te Padang gehouden Gouvernements-veiling bestond uit 4050 pik. 1ste en 2600 pik. 2de soort, de gemiddelde prijs is *f* 20.

Buffelhuiden zonder voorraad. *Koehuiden* gezocht, en gretig met *f* 190 betaald.

Nagelen, weinig of niet ter markt, *f* 60. *Notenmuscaat* 50 pik. afgedaan voor *f* 165, eerste soort *f* 190.

Peper, zoo wel *Zwarte*, *Witte* als *Lange*, voortdurend met veel vraag. Voor een partijtje *Zwarte Peper* is *f* 18 bedongen.

Rijst Kaudanghauer *Tafelrijst*, 400 koyang afgedaan voor *f* 180. De kwaliteit is dit jaar bijzonder fraai. *Pamanoekan Rijst* voor *f* 165 zonder zakken. *Java Rijst* vroeger a *f* 120 te bekomen, later geleverd op *f* 135 en is thans niet onder *f* 140 te koop. De uitslag der Rijstoogst op Java is ongunstig en men kan het gewas van dit jaar voor een slecht noemen. In de Oosthoek alleen is de uitslag goed en zijn de prijzen laag, ten gevolge waarvan, dan ook van uit Soerabaya verscheiden afscheepingen van Rijst naar Europa plaats vinden. Er is veel vraag voor *Sidney.*

Suiker, met weinig disponibele voorraad, en hooge orders. Te Soerabaya wordt al wat disponibel is gretig betaald met *f* 13,75 voor N°. 16, en 't gewone verschil van 50 cts. per nommer; er zijn tot dien prijs circa 8000 pik. N°. 12—16 gedaan; terwijl voor Sydney ruim 14000 pikol ongekleide Suiker a *f* 10 en *f* 10,50 werd gekocht.

Te Samarang zijn bij de 6000 pik. N°. 14—16 gretig tot *f* 13,75 voor N°. 16 genomen.

Te Batavia is afgedaan 8000 pikol *Jacatra* van Chineesche landheeren a *f* 11 zijnde N°. 10, en 3000 pikol *Bekassie* N°. 11 a *f* 11.50. 500 pik. *Pekalongan* N°. 16 a *f* 14. 5000 pik. *Pekalongan* en *Cheribon* N°. 17 en 18 voor *f* 14,75 voor Persien. De Gouvernements productie over geheel Java bedraagt 1,043,931 pikol.

Tabak. De geheele oogst *Geurige Plant* en een gedeelte der oogst van der Sluis is afgescheept op Rotterdam, per Eendracht; ook het Engelsch schip John Grey zal gedeeltelijk met *Tabak* worden beladen. De veiling der *Tabaksoogst* Schleijer is boven verwachting hoog geloopen. De kwaliteit is op zijn best middelmatig te noemen en de 969 pak hebben in veiling dooréén 53 cts. mogen gelden, waarop buiten de gewone nog de Vendutie kosten komen: ze is gekocht voor Amsterdam.

Tamarinde schaarsch, op levering wordt *f* 6.50 en *f* 7 per pikol besteed, zonder fust.

Wisselkoers zonder verandering, met overvloed van Partikulier papier.

Specie in overvloed, wordende er door het Gouvernement 400,000 Dollars in Vendutie verkocht.

ROTTERDAM, 18 Nov. Heden is afgedaan tot geheimen prijs het restant eener lading Geelhout, direct aangevoerd per *Mexico*, van Savanilla en Carthagena.

Uit de eerste hand zijn dezer dagen afgedaan 40 leggers Arak, en heden is de verkoop bekend geworden van 50 leggers, beide partijen alhier per *Europa* aangevoerd.

AMSTERDAM, 19 November.

GRAANMARKT.

Tarwe tot ruim vorige prijzen met goeden handel, aan consumptie verkocht. 128, 130 ℔ b. Pools. *f* 270, 275; 128 ℔ Rijn *f* 250; 136, 137 ℔ n. Geld. *f* 264, 267; 127 ℔ Gron. *f* 223; 117, 124 ℔ Vriess. *f* 183, 205.

Rogge bij partijen weder iets hooger; verkocht in Entr.: 116 ℔ Ged. *f* 174, 122 ℔ Pruiss. *f* 194; in cons. 124 ℔ Pruiss. *f* 200.

Garst in een doen: 114 ℔ j. Deens. *f* 161; 104 ℔ j. Vr. Winter *f* 136; N. Zeeuws. dito *f* 150.

Op 9 vaten Olie in April ek. 57; Oct. 59; Nov. 53½ £. *Lijnzaad* een doen; 110 ℔ Petersburger *f* 285. *Raapolie* op 6/w. *f* 32½; Vliegend *f* 31½; 1°. Mei ek. *f* 33¼, ½; Sept *f* 34¼; Oct. *f* 34⅛; Nov. *f* 34¼; Dec. *f* 31; *Lijnolie* op 6/w. *f* 35; Vliegend *f* 34. *Hennepolie* op 6/w. *f* 37¼; Vliegend *f* 36½.

SCHIEDAM, 17 Nov. Rogge. Verkocht in entr.: 140/2 ℔ oude Riga *f* 173 3/m.; 143, 144/2 ℔ Koers. *f* 185 1/m., *f* 187 6/w.; 142/2 ℔ nieuwe Archangel *f* 180 6/w.; in cons.: 147/2 ℔ Arendsburg. *f* 207 3/m.; 145/2 ℔ Pernau *f* 200 6/w. — Gerst In entr.: 131/2 ℔ Koersche *f* 160 1/m.; in cons.: 131/2 ℔ dito *f* 165 6/w.; 130/2 ℔ Libau *f* 167 3/m.; 128/2 ℔ nieuwe dito *f* 162 6/w.

18 Nov. Rogge. 145/2 ℔ jar. Windau *f* 200 6/w. — Gerst. 128/2 ℔ nieuwe Libau *f* 126 6/w.; 130/2 ℔ dito *f* 168 3/m. — Moutwijn *f* 13; Jenever *f* 16,50; Amst. Proef *f* 17,75, per Ned. vat zonder fust zonder de belasting.

De aan-, uit- en doorvoer van levensmiddelen te Amsterdam, van 10 tot en met 15 Nov., zijn geweest als volgt:

Aanvoer:

Rogge L. 361. — Tarwe L. 366. — Garst L. 35. — Erwten L. 58; 25 M. — Rijst 426224 ℔.

Uitvoer naar Zee:

Boonen L. 13. — Meel 53 ℔.

Doorvoer naar den Rijn:

Erwten L. 29½. — Garst L. 35. — Rogge L. 180½. — Tarwe L. 26.

PRIJS-COURANT DER EFFECTEN.

		18 NOV. 4½ u. gebl.	19 NOV. 4½ u.		gebl.
Nederl., Werkel. Sch. à	2½ pCt.	57½	57 7/16	57½	57 7/16
Dito Dito	3 »	67¼	67⅛	67 3/16	67⅛
Dito Dito	4 »	88 9/16	88½	88⅜	88⅝
Dito Obligatien O. I.	4 »				
Amortis. Syndic.	3½ »	88	88		
Handel-Maatschappij	4½ »	108½	108¾		
Aand. Rijn-Spoorweg	» »				
Aand. Holl. S. M.	» »	59	57		
Obligatien	» »				
Belgie, Obligatien 1844	» »				
Cert. bij de Belg. Bank.	2½ »				
Dito bij Rotsch. en Volksv	» »	46 9/16	46½	46⅝	46 9/16
Frankrijk, Obligatien	3 »	51¼	51¼		
Spanje bij *Ardoin* £ 85	5 »	16	15⅞	16	15⅞
Dito Dito » 510	» »	16	15 15/16	16	
Dito Onbep. Stukken	» »	16 1/16	15⅞	15 13/16	
Dito	3 »	38⅞	39		
Dito Binnenl. 2400 P.	4 »	35 5/16	35¾	35 7/16	35¾
Coup. *Ardoins*	» »	8	8		
Passive	»	5⅜	5 5/16	5⅜	
Fransche Uitgest	»	5⅜	5 5/16	5⅜	5 5/16
Portugal te Londen 5 pCt. nu	4 »	33 3/16			
Dito Dito	» »	33¼	33¼	33⅜	
Rusl. bij *Hope* 1798 en 1816	5 »	104⅞	104⅞	105	
Dito Dito 1828 en 1829	» »	103¾			
Cert. bij d°. 1831 en 1833	» »	94¼			
Dito	4½ »	100	99⅞		
Dito bij *Hope*	4 »		87⅞		
Dito bij *Stieglitz en C°.*	» »	87⅝	87⅝		
Dito bij id. 5de Serie	4 »				
Cert. te Hamburg	5 »				
Inschrijving in Assignat.	6 »				
Cert. van dito	» »	66			
Polen, Aand. à fl. 500	» »				
Dito met Lot. » 300	»				
Amerika, Bank-Actiën	»		2 15/16		
Pruissen, Aand met Lot. R. 50	*f*				
Oostenrijk, Metalliek	5 pCt.	70⅜	70½	70¾	
Dito	2½ »		35¼		
Dito Nieuwe	2½ »	36⅛	36⅞	36 13/16	
Dito Nieuwe	5 »	77⅞	77 9/16	77⅞	77 9/16
Ween. Bank bij *Goll en C°.*	» »		74½	75	
Dito	4 »		59½	59¾	
Aand. met Loting fl. 500	*f*				
Nieuwe dito » 250	»				
Napels, Cert. *Lam. en Bouwer*	5 pCt.				
Brazilie te Londen 1824	5 »	90	90½		
Dito Leening 1843	5 »				
Dito £ 200	»				
Peru	4½ »				
Mexico	5 »	22⅞	22 13/16	23¼	22⅞
Venezuela 6 pCt. nu	3 »	35	35	35⅛	
New Grenada 6 pCt. nu	1½ »		14⅛		
Ecuador	»				
Grieken	5 »				

Weldadigheid 76½; Met. L. B. 76⅞, 77.

Over het geheel was de handel, zoo in Binnenl. als Buitenl. fondsen, zeer kalm; van eerstgenoemden waren 4 pCt. vast, de overige iets flaauwer; de meeste der vreemde soorten waren goed prijshoudend, behalve Mexicanen, welke iets meer aangeboden waren.

Koers van het Geld: Beleening 2½ pCt., Prolongatie 3 pCt., Disconto 2 pCt.

Wisselkoers.

Parijs	2/m.	*f* 56	Livorno	2/m.	*f* 38⅜
„	zigt	„ 56⅛	Napels	„	„ 79¾
Bordeaux	2/m.	„ 55 9/16	Petersburg	„	„ 1,82½
„	½/m.	„ 55 13/16	Weenen	6/w.	„ 27¾
Madrid	3/m.	„ 242½	Augsburg	„	„ 35¼
Cadix	„	„ 243½	Frankfort	„	„ 98½
Seville	„	„ 240½	Hamburg	2/m.	„ 34¾
Bilbao	„	„ 241½	„	zigt	„ 34 15/16
Lissabon	„	„ 41¼	Londen	2/m.	„ 11,77½
Porto	„	„ 41¼	„	zigt	„ 11,85
Genua	2/m.	„ 46¼	Rotterdam	„	⅛

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

ANTWERPEN, 18 Nov. Belg. leen. 2½ pc. 49¼; 5 pc. 95½; 1840, 5 pc. 98¾; Spanje Ard. 5 pc. 15 11/16; Binnenl. 3 pc. 35 11/16; Coupons —; Rom. Leening 74.

PARIJS, 17 Nov. Fransche 3 pc. 56,60; id. 4 pc. —,—; 5 pc. 91,80; 5 pc. N. —,—; Schatk. 3,—; Bank-Actien 2117,50; Belg. 1840, 5 pc. 98¾; 1842, 5 pc. —; 4½ pc. 89½; 2½ pc. —; Napels 5 pc. —,—; Spanje, Buitenl. 3 pc. 39½; Binnenl. 3 pc. 35⅝; Holl. 2½ pc. 59⅞; Piemont 1834 —,—; 1849 —,—; 1851 880,—; Haïti —,—; Rom. Leening 76¼.

MADRID, 12 Nov. Spanje 3 pc. 36; Ardoins 5 pc. 16½; Uitg. Schuld 6⅛; Coupons 8⅓.

LONDEN, 17 Nov. Cons. kont. 98½ a 98⅝, op tijd 98½ a 98⅝; Braz. 88 a 90; 1829/39 86 a 88; 1843 — a —; Den 3 pc. 76 a 77; N. L. 5 pc. 101½ a 102; Ecuador 3 a 3¼; Gren. 14½ a 15; Uitgest. 3½ a 4; Mexico 24¼ a 24½; Peru 4 pc. 88 a 89; Uitgest. 41 a 42; Portugal 5 pc. 87 a 89; 4 pc. 33¼ a 33¾; 3 pc. 34 a 35; Rusl. 1822, 5 pc. 112 a 113; (N.) 4½ pc. 102⅞ a 103⅜; Spanje 5 pc. 20¾ a 21; 3 pc. 39½ a 40; Coupons 7½ a 8½; Passive 5¼ a 5⅜; Holl 2½ pc. 59 a 59¼; 4 pc. 90 a 90½; Venez. 35½ a 36½; Uitgest. 12 a 12½.

WEENEN, 17 Nov. Met. 4½ pc. 82⅛, 5 pc. 92¾; Bank-Actien 1215.

BERLIJN, 17 Nov. Schuldbr. 3½ pc. 88⅜; Loten 120¼; Rusl. Stiegl. 4 pc. 93; Pools. 4 pc. —; Loten fl. 200 19⅜; id. fl. 300 144½; id. fl. 500 83.

HAMBURG, 17 Nov. Rusl. Eng. Leen. 106½; Stiegl. 4 pc. 89; Spanje, Ard. 5 pc. 15¼; Binnenl. 3 pc. 33⅜.

FRANKFORT, 17 Nov. Met. 5 pc. 73½; 4 pc. 57¼; 2½ pc. 37¾; Bank-Actien 1151; Darmst. Loten fl. 50 82⅝; id. fl. 25 28; Badensche Loten fl. 50 59; id. fl. 35, 34⅝; Nassausche 25⅞; Holl. 2½ pc. 57⅞; Werk. Sch. 4 pc. 88¾; Sijndic. 3½ pc. 88½.

SCHEEPSTIJDINGEN.

Volgens brief van Kapt. G. J. van der Mey. voere schip Jupiter, zou hij den eersten Oct. van Bat. he vertrekken.

Het schip Amphitrite, Kapt. K. J. de Jong, met te Soerabaya binnengeloopen, is den 24 September, na gekield, gebreeuwd en gekoperd te hebben, naar Pan verzeild, om lading in te nemen.

Het schip Resident van Son, Kapt. Bauditz, v terdam te Batavia aangekomen, heeft de reis in den *acht en tachtig dagen* afgelegd.

BINNENGEKOMEN:

TEXEL, 18 Nov. S. J. Dekker, Onderneming, Hull.

HELVOET, 18 Nov. R. D. Hazewinkel, Grietje M Koningsbergen.

BATAVIA, 4 Sept. Bouten, Jan van Hoorn, Dordrec

STRAAT SUNDA, 28 Aug. Bakker, Oost-India-Pak Batavia n. Amst. — 5 Sept. van Nouhuys, Graaf Dirk Batavia n. Dordr. — 9 Sept. Hensing, Jacoba, van Ba Rott. — 17 Sept. Martens, Vier Gezusters, v. Batavia derl — 18 Sept. Schou, Margaretha Johanna, v Bat. 24 Sept Retgers, Barend Willem en Dekker, Vijf Geb beide v. Batavia n. Amst.

UITGEZEILD.

BATAVIA, 31 Aug. Saabye, Lorenz, Nederland.

BANTAM, 8 Sept. Witsch, Gerardina, Rott.

TAGAL, 27 Aug. Pot, Alblasserdam, Rott.

SAMARANG, 22 Aug. Knaap, Zeevaart, Nederl. — Kleyn, Bantam, Californië. - Berk, Alida Willemina, Ne 1 Sept. van Oosteroom, Theodora en Sara, Amst.

PASSAROEANG, 6 Sept. Retgers, Barend Willem, A 8 Sept. Dekker, Vijf Gebroeders, Amst. — 9 Sept. Margaretha Johanna, Amst. — 16 Sept. Kuyper, A Jan Evertsen, Amst.

SCHEEPS-VRACHTEN.

Het Ned. schip de Maas is bevracht met eene ladin naar Macasser; de Jan de Wit naar Singapore en Si *f* 15000, en de Java Koerier heeft voor rederij rekening De John Grey naar Holland om te Soerabaija te la £ 2:17:6 voor Rijst. Er is geen disponibel scheeps doch ook geene behoefte er aan.

RIVIER-VAART.

AMSTERDAM, 19 November in lading naar

Keulen	J. Dormohle, Patientia.
„	W. Lintz, Herman.
Weesel	A. Balk, Alma.
„	J. van der Poll, Wilhelmina.
Frankfort & Coblenz	J. Arnheiter, Frankfort N°. 8.
Dusseldorp, Neus en *Urdingen*	J. Noll, Windhond.
Duisburg	W. Hoogeweg, Hoffnung.
Antwerpen, enz.	K. A. Hendriks, Maria Trinetta S November.
Antwerpen, Brussel Gent. enz.	P. Verwilligen, (Stoomsleepdienst Gebroeders Vertrekt 21 Nove

KEULEN, 18 November in lading naar,

Amsterdam	Kapt Holz	Cölln N°. 14.
Rotterdam	„ F. Holz	„ „ 2.

Rijnhoogte: Arnhem 18 Nov. 1 el 64 duim; Keulen 18 „ 7 vt. 6 „

Te Amsterdam, bij C. L. van Langenhuysen, Drukker en